

3.1.3.1 Καθορισμός προϋποθέσεων συμμετοχής

Το στάδιο του καθορισμού προϋποθέσεων συμμετοχής, μέσω των κριτηρίων επιλογής, αποσκοπεί στον έλεγχο της ύπαρξης των χαρακτηριστικών και των ικανοτήτων που η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει ότι απαιτείται να διαθέτει ο οικονομικός φορέας για να μπορεί να συμμετάσχει στο διενεργούμενο διαγωνισμό, θεωρούμενος ως εν δυνάμει ικανός να εκτελέσει τη σύμβαση.

Ειδικότερα κατά το στάδιο αυτό θα πρέπει να καθοριστούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις που ενδεχόμενα (στο βαθμό δηλαδή που θα κριθεί ότι οι προϋποθέσεις αυτές είναι απαραίτητες για να θεωρηθούν οι οικονομικοί φορείς ως εν δυνάμει ικανοί να εκτελέσουν τη σύμβαση) θα απαιτήσει η Αναθέτουσα Αρχή από τους οικονομικούς φορείς όσον αφορά τη χώρα εγκατάστασης τους, την προσωπική τους κατάσταση, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, την καταλληλότητα επαγγελματικής δραστηριότητας και τη δέσμευση μη απόσυρσης της προσφοράς/εγγύηση συμμετοχής.

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής πρέπει να ποικίλουν, ανάλογα με τις διαμορφωμένες σε κάθε σύμβαση συνθήκες. Σε κάθε περίπτωση, η διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής σε αυτό τον τομέα δεν είναι απεριόριστη, αφού πρέπει να συνάδει με όλες τις σχετικές πρόνοιες του κοινοτικού δικαίου, όπως αυτό έχει μεταφερθεί στο δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας με τους Νόμους 73(I)/2016 και N 140(I)/2016 και, κυρίως, τις βασικές αρχές που καθορίζει η Συνθήκη, αναφορικά με το δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Οι συντάκτες των εγγράφων διαγωνισμού οφείλουν να γνωρίζουν ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής εκτός από τη δέσμευση μη απόσυρσης της προσφοράς/εγγύηση συμμετοχής, αναφέρονται και αφορούν στην κατάσταση και ικανότητα των οικονομικών φορέων να εκτελέσουν τη σύμβαση και όχι στην

προσφορά τους. Οφείλουν επίσης να λαμβάνουν υπόψη ότι ο καθορισμός υπερβολικά χαλαρών ή σε άλλες περιπτώσεις υπερβολικά αυστηρών κριτηρίων επιλογής μπορεί να οδηγήσει στην επιλογή αναδόχου που δεν έχει την ικανότητα να ανταποκριθεί ή να περιορίσει τον ανταγωνισμό.

Ως παράδειγμα θα μπορούσε να αναφερθεί ότι στις περιπτώσεις συμβάσεων που αφορούν έργα υπηρεσιών διανοητικού χαρακτήρα, όπου το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων είναι κατά βάση θεωρητικό και η επιλογή της καταλληλότερης λύσης επαφίεται συχνά σε δηλούμενα και όχι αποδεικνυόμενα στοιχεία, ο καθορισμός αυστηρών προϋποθέσεων συμμετοχής (κριτηρίων επιλογής) στη διαδικασία του διαγωνισμού αποτρέπει την πιθανότητα επιλογής ακατάλληλου αναδόχου και, περαιτέρω, την πιθανότητα αποτυχίας στην επίτευξη των στόχων στους οποίους προσέβλεπε η Αναθέτουσα Αρχή. Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις συμβάσεων που το αναμενόμενο ενδιαφέρον της αγοράς δεν είναι υψηλό ή στις περιπτώσεις συμβάσεων που είναι θεμιτό ή ενδεχομένως επιθυμητό να δοθεί δυνατότητα συμμετοχής σε μικρομεσαίες ή νέες επιχειρήσεις με στόχο την ενίσχυση και ενδυνάμωση της αγοράς, ενδείκνυται ο προβληματισμός για διεύρυνση των προϋποθέσεων συμμετοχής.

Ο καθορισμός προϋποθέσεων συμμετοχής απαιτείται σε κάθε περίπτωση σύμβασης, ανεξάρτητα εάν ως κριτήριο ανάθεσής της επιλεγεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής/κόστους. Στην περίπτωση μάλιστα της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής/κόστους ο ακριβής, πλήρης και χωρίς ασάφειες προσδιορισμός προϋποθέσεων συμμετοχής μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην αποτροπή της πιθανότητας ανάθεσης της σύμβασης σε ακατάλληλο ανάδοχο.

[Κατηγορίες προϋποθέσεων συμμετοχής](#)

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες πέντε (5) κατηγορίες:

1. Προϋποθέσεις σε σχέση με τη χώρα εγκατάστασης

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο οι Αναθέτουσες Αρχές είναι υποχρεωμένες να αποδέχονται προσφορές που υποβάλλονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λειτουργούν και δραστηριοποιούνται νόμιμα στις χώρες οι οποίες είναι μέλη της Συμφωνίας περί Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (GPA), [καθώς και στις χώρες με τις οποίες δεσμεύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση από λοιπές διεθνείς συμβάσεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.](#)

Σε περιπτώσεις στις οποίες η Αναθέτουσα Αρχή εκτιμά ότι για τη διασφάλιση επίδειξης ενδιαφέροντος και ανάπτυξης σχετικού ανταγωνισμού, ενδείκνυται να επιτραπεί η συμμετοχή οικονομικών φορέων από **οποιαδήποτε τρίτη χώρα**, πέραν αυτών που καλύπτονται από την πιο πάνω πρόνοια, είναι δυνατόν να μην περιλάβουν στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τον σχετικό περιορισμό του δικαιώματος συμμετοχής στις εν λόγω κατηγορίες.

Επιτρέπεται επίσης, στις Αναθέτουσες Αρχές να επεκτείνουν το δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων σε οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε **συγκεκριμένη τρίτη χώρα/ χώρες** πέραν αυτών που καλύπτονται από την πιο πάνω πρόνοια, καθορίζοντας τις χώρες αυτές στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, εφόσον συντρέχουν λόγοι που αιτιολογούν τέτοια επιλογή.

2. Προϋποθέσεις σε σχέση με την προσωπική κατάσταση του υποψήφιου οικονομικού φορέα

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 57 του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου 73(Ι)/2016 (στο οποίο παραπέμπει και το εδάφιο (1) του άρθρου 77 του Νόμου 140(Ι)/2016 για τους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών), οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται, ή είναι δυνατό να αποκλείονται από τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, εφόσον δεν πληρούν ορισμένες υποχρεωτικές, ή σε κάποιες περιπτώσεις δυνητικές κατά την κρίση της Αναθέτουσας Αρχής, προϋποθέσεις, που αφορούν στην προσωπική τους κατάσταση.

Αυτές ακριβώς οι προϋποθέσεις, που απαριθμούνται εξαντλητικά στο άρθρο 57 του Ν73(Ι)/2016, αποτελούν τα κριτήρια που οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, προκειμένου να ελέγξουν την προσωπική κατάσταση των υποψήφιων οικονομικών φορέων.

Τα κριτήρια για τον έλεγχο της προσωπικής κατάστασης του υποψήφιου οικονομικού

φορέα δεν είναι ποτέ βαθμολογούμενα και δεν προσδιορίζονται στη λογική μιας κλίμακας ή ενός αριθμητικού επιπέδου που ο υποψήφιος οικονομικός φορέας πρέπει να υπερκαλύπτει.

Πιο κάτω αναφέρονται οι πρόνοιες της Νομοθεσίας και στον Πίνακα που ακολουθεί αναφέρονται τα κριτήρια και προσδιορίζεται ο τρόπος τεκμηρίωσης της κάλυψης των κριτηρίων αυτής της κατηγορίας από τον υποψήφιο ανάδοχο όπως ενσωματώνονται στα έγγραφα του διαγωνισμού.

Υπενθυμίζεται ότι στα πρότυπα έγγραφα διαγωνισμού έχει προβλεφθεί η υποχρέωση υποβολής πιστοποιητικών αλλά και συγκεκριμένης δήλωσης από τον υποψήφιο ανάδοχο πριν την υπογραφή της σύμβασης, προκειμένου να επιβεβαιώσει την ικανοποίηση των κριτηρίων.

Πρόνοιες της Νομοθεσίας

Οι πιο κάτω πρόνοιες εφαρμόζονται καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας σύναψης δημοσίας σύμβασης. Έτσι, ώστε ο αποκλεισμός μπορεί να γίνεται ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας όταν αποδεικνύεται ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού οικονομικού φορέα λόγω πράξεων ή παραλείψεων του είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

α) Συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, διαφθορά, απάτη, τρομοκρατικά εγκλήματα, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων:

Αποκλείονται υποχρεωτικά από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, οικονομικοί φορείς εναντίον των οποίων υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ή παραδοχή τους ή καταγγελία εναντίον τους η οποία εξετάστηκε κατά συνοπτικό τρόπο μετά την υποβολή στοιχείων για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της Απόφασης - Πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος,
- διαφθορά, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταρτιζόμενη δύναμη του άρθρου Κ. 3 παράγραφος 2 στοιχείο (γ) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 2

παράγραφος (1) της Απόφασης -Πλαισίου 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και όπως ορίζεται στη Δημοκρατία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

- απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται αντιστοίχως στα άρθρα 1 και 3 της Απόφασης - Πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ή ηθική αυτουργία, συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος ως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,
- νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 των περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμων του 2007 έως 2016,
- παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου του 2014.

Για τα πιο πάνω κριτήρια εφαρμόζεται η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ή υπάρχει παραδοχή του, είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

β) Αθέτηση υποχρεώσεων για την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης

Αποκλείονται υποχρεωτικά από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, οικονομικοί φορείς όταν έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ ότι έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του για την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Εάν ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, η πρόνοια παύει να εφαρμόζεται.

Δύναται να αποκλειστεί από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, όταν μπορεί να αποδειχθεί με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις καταβολής φόρων ή εισφορών.

Εξαιρέσεις στους υποχρεωτικούς αποκλεισμούς

Στις περιπτώσεις α) και β) πιο πάνω, οι Αναθέτουσες Αρχές δύνανται, κατ' εξαίρεση, να παρεκκλίνουν από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

Το ίδιο ισχύει, όταν ο υποχρεωτικός αποκλεισμός λόγω ύπαρξης δικαστικής ή διοικητικής απόφασης με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων για καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης θα ήταν δυσανάλογος. Ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή υποβολής προσφοράς.

γ) Άλλοι λόγοι αποκλεισμού

Οι Αναθέτουσες Αρχές δύνανται να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης:

i) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα αθέτηση από ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί με βάση το ενωσιακό δίκαιο, τη νομοθεσία που ισχύει στη Δημοκρατία, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Ν73(Ι)/2016.

ii) Όταν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση, ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης, ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο, ή να έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν

βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

Εάν ο οικονομικός φορέας αποδείξει ότι δύναται να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμοστέα σχετική νομοθεσία και μέτρα σχετικά με τη συνέχιση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, είναι δυνατόν να μην αποκλείεται.

iii) Όταν ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του και που αποδεδειγμένα διαπιστώθηκε με κατάλληλα μέσα από την Αναθέτουσα Αρχή.

iv) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Επιπρόσθετα σε αυτή την περίπτωση ενημερώνεται η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού και παρέχονται τα διαθέσιμα στοιχεία.

v) Όταν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων που δεν μπορεί να θεραπευθεί με λιγότερο παρεμβατικά μέσα.

vi) Όταν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού από την προηγούμενη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα λιγότερο παρεμβατικά μέσα.

vii) Όταν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή η επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης προηγούμενης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης της ίδιας ή άλλης αναθέτουσας αρχής, που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις.

viii) Όταν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων, κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής ή έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 59 του Ν.73(Ι)/2016.

ix) Όταν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα διαδικασία σύναψης σύμβασης ή

να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση.

Σημαντικές σημειώσεις:

1. Οικονομικός φορέας που αντιμετωπίζει λόγο αποκλεισμού που περιλαμβάνεται στο α) και γ) πιο πάνω, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να αποδείξει ότι τα διορθωτικά μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να αποδείξει ότι:

- έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα
- ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές και
- έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων.

Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Σε περίπτωση που τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης.

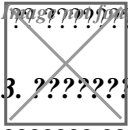
Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί από την Επιτροπή Αποκλεισμού (ΚΔΠ 138/2016), δεν μπορεί να κάνει χρήση του πιο πάνω κατά τη περίοδο του αποκλεισμού του.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δεν αναθέτουν δημόσια σύμβαση σε οικονομικό φορέα ή σε ένωση οικονομικών φορέων στην οποία συμμετέχει οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί από την Επιτροπή Αποκλεισμού, για την περίοδο αποκλεισμού του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 2: ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
<p>α) Μη ύπαρξη τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης εις βάρος υποψηφίου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της Απόφασης - Πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ της 27^{ης} Νοεμβρίου 1995</p> <ul style="list-style-type: none"> • συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία εντάχθηκε το δικέιο κράτος δεν εκδίδει τίτλους • απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των κρατών • τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται αντιστοίχως στο άρθρο 2 του περί της Πρόληψης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας • νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως ορίζονται αντιστοίχως στο άρθρο 2 του περί της Πρόληψης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας • παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί της Πρόληψης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας 	<p>Απόσπασμα από τον Εθνικό Μητρώο ασφαλών πολιτών του κράτους υποψηφίου</p> <p>Απόσπασμα από τον Εθνικό Μητρώο ασφαλών πολιτών του κράτους υποψηφίου</p>
	<p>Πιστοποιητικό που εκδίδεται από αρμόδια αρχή του κράτους υποψηφίου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Φορολογίας [(Έντυπο Τ.Φ. 2004) 2018] • Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (για τους εργοδότες) <p>Το δικαιολογητικό αυτό θα πρέπει να έχει εκδοθεί μετά την ημερομηνία της υποβολής της αίτησης</p> <p>-----</p>
<p>β) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του ως προς την καταβολή των υποχρεώσεων του ως προς την καταβολή των υποχρεώσεων του ως προς την καταβολή των υποχρεώσεων του</p> <p>-----</p>	<p>-----</p> <p>Συμπλήρωση και υποβολή πριν την υπογραφή της αίτησης</p>
<p>γ) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να τελεί υπό πτώχευση, να έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή να έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτώχευσης</p> <p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>δ) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία του</p>	<p>-----</p>
<p>ε) Για κάθε Οικονομικό Φορέα δεν θα πρέπει να υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν την Αναθέτουσα Αρχή να υποθέσει ότι ο υποψήφιος είναι υπαχθείς σε διαδικασία πτώχευσης ή εξυγίανσης</p>	<p>-----</p>
<p>στ) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να εμπίπτει σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των κρατών</p>	<p>-----</p>
<p>ζ) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να εμπίπτει σε κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την παροχή κρατικών ενισχύσεων</p>	<p>-----</p>
<p>η) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια, κατά την παροχή υπηρεσιών</p>	<p>-----</p>
<p>θ) Ο κάθε Οικονομικός Φορέας δεν θα πρέπει να έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων, κατά την παροχή υπηρεσιών</p>	<p>-----</p>

3. ????????? ?????????? ??? ??? ?????? ????????? ????????????????????? ????????????????????? ????????????????????? ????????????????????? ?????????

????????? ?? ?? ?????????? ??? ????? 58 (2) ??? ? 73(I)/2016, ? ?????????? ????? ?????????? ??? ?????????? ??? ?????????? ?????????????????????

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 3	ΤΡΟΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ	? ????????????
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 3		4. ?????????? ?

ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	Πιστοποιητικό εγγραφής του υποψήφιου οικονομικού φορέα σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή ένορκη δήλωση σχετι
Εγγραφή σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο.	Παράρτημα XI του Νόμου 73(I)/2016 καθορίζονται τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα καθώς

????????? ?? ?? ?????????? ??? ????? 58 (3) ??? ? 73(?) /2016 ? ?????????? ????? ?????? ?? ?????????? ?????????, ?? ?????????? ?? ??????????

i) ?? ?????? ??? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

?? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

ii) ?? ?????????? ?????????? ?????????? ?? ?????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

?? ?????????, ?????, ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

iii) ?? ?????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

????????????? ??????????????:

1. ????? ?????????? ??? ??? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
2. ????? ?????????? ??? ?? ?????????? ?????????? ?????????? – ?????????? ?????????? ??? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
3. ????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 4 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	ΤΡΟΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
<p>Ύψος κύκλου εργασιών</p> <p>Συνιστάται να απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς να έχουν μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών, για τα τρία (3) τελευταία έτη, τουλάχιστον ίσο με το ποσό των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p> <p>Σημείωση: Μπορεί ανάλογα με την περίπτωση να επιλεγεί ο συνολικός κύκλος εργασιών των οικονομικών φορέων ή ο κύκλος εργασιών της αναφοράς, ως αποδεικτικό μέσο, των «κατάλληλων» εργασιών.</p>	<p>Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο, η οικονομική κατάσταση των οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκής για να καλύψει το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκή για να καλύψουν το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών. • κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, ενδεχομένως, πιστοποιητικά τραπεζών, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκή για να καλύψουν το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.
<p>Ύψος ετήσιων αποτελεσμάτων εργασιών</p> <p>Συνιστάται να απαιτείται από την Αναθέτουσα Αρχή να είναι επαρκές το μέσο όρο των ετήσιων αποτελεσμάτων των οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν την αναφορά, να προσκομίζουν οποιοδήποτε άλλο ή άλλα έγγραφα, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκή για να καλύψουν το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p> <p>Προτείνεται να χρησιμοποιείται μόνο στις περιπτώσεις μεγάλων έργων, τόσο ως προς τη διάρκεια υλοποίησης, όσο και ως προς το μέγεθος των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p>	<p>Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο, η οικονομική κατάσταση των οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκής για να καλύψει το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p>
<p>Διάφοροι κατά περίπτωση δείκτες ρευστότητας και χρηματοοικονομικής διάρθρωσης</p> <p>Συνιστάται να χρησιμοποιούνται με φειδώ, σε περιπτώσεις σημαντικών και μεγάλων έργων στις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές προτείνουν να απαιτείται η χρήση τέτοιου είδους δεικτών, η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να προσδιορίζει στα έγγραφα που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκή για να καλύψουν το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p> <p>Σημείωση: Στην περίπτωση που επιλεγεί η χρήση τέτοιου είδους δεικτών, η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να προσδιορίζει στα έγγραφα που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκή για να καλύψουν το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p> <p>Για τις συμβάσεις έργων πχ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας (current ratio), • ο αριθμοδείκτης κάλυψης πληρωτέων τόκων (interest cover ratio). 	<p>Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο, η οικονομική κατάσταση των οικονομικών φορέων, που υποβάλλουν την αναφορά, να είναι επαρκής για να καλύψει το μέσο όρο των επενδύσεων που προκύπτουν από την αναφορά, ως αποδεικτικού μέσου, των «κατάλληλων» εργασιών.</p>

image not found or type unknown

Τα έγγραφα διαγωνισμού πρέπει να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση κοινοπραξίας, τα κριτήρια που αφορούν την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκειας αρκεί να πληρούνται αθροιστικά από τα μέλη της κοινοπραξίας εκτός από την περίπτωση των αριθμοδεικτών κυκλοφοριακής ρευστότητας (current ratio) και κάλυψης πληρωτέων τόκων (interest cover ratio) για συμβάσεις έργων. Για τους συγκεκριμένους αριθμοδείκτες συνιστάται όπως αναφέρεται στα έγγραφα ότι θα υπολογίζονται οι δείκτες του οικονομικά πιο εύρωστου (αυτού που πληροί και τους δύο δείκτες) συμμετέχοντα στην κοινοπραξία. Συνιστάται όπως στα έγγραφα του διαγωνισμού περιλαμβάνεται πρόνοια ότι σε περίπτωση που ο Προσφέρων πληροί την προϋπόθεση της Οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που αφορά τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών, αλλά δεν πληροί τις προϋποθέσεις των δυο πιο πάνω αριθμοδεικτών, δεν αποκλείεται από τη διαδικασία αξιολόγησης. Και περαιτέρω ότι η προσφορά του θα αξιολογηθεί κανονικά και σε περίπτωση ανάδειξης του ως Αναδόχου τότε θα κληθεί να προσκομίσει μαζί με την εγγύηση πιστής εκτέλεσης, τη «Δέσμευση Κάλυψης Κεφαλαίου Κίνησης».

 Νοείται ότι τα έγγραφα διαγωνισμού πρέπει να προβλέπουν ότι, στην περίπτωση που ο υποψήφιος οικονομικός φορέας επικαλείται τις δυνατότητες τρίτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 63 του Ν.73(Ι)/2016 πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει στην Αναθέτουσα Αρχή ότι,

- σε περίπτωση ανάδειξης του ως Αναδόχου θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους.
- οι φορείς αυτοί διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους και
- οι φορείς αυτοί πληρούν και οι ίδιοι τις προϋποθέσεις που τίθενται σε σχέση με την προσωπική κατάσταση του υποψήφιου οικονομικού φορέα.

5. Κριτήρια για τον έλεγχο των τεχνικών ή/και επαγγελματικών ικανοτήτων του υποψήφιου οικονομικού φορέα

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 58 έως 60 του Ν.73(Ι)/2016 οι τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες του υποψήφιου οικονομικού φορέα αποτελούν επίσης κριτήρια επιλογής.

Οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να επιβάλλουν κριτήρια που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την πείρα για την εκτέλεση της σύμβασης σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Ειδικότερα δύναται να απαιτούν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειριών αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να θεωρήσει ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει την αναγκαία επαγγελματική ικανότητα εάν διαπιστώσει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Για συμβάσεις προμηθειών που απαιτούν εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να αξιολογούν την επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα, βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητάς τους, της πείρας και της αξιοπιστίας τους.

Σε ενδεδειγμένες περιπτώσεις συμβάσεων προμηθειών που απαιτούν εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, είναι δυνατό να απαιτείται η συμμόρφωση με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας

συμπεριλαμβανομένης και της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες και με πρότυπα καθώς και με πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα κριτήρια που αφορούν τον έλεγχο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου οικονομικού φορέα.

Πρέπει να επισημανθεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, περιβαλλοντικά κριτήρια τα οποία συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, καθίστανται κριτήρια επιλογής εξίσου σημαντικά με αυτά της ποιότητας ή της τεχνικής αξίας της προσφοράς. Όταν, π.χ., μια Αναθέτουσα Αρχή προτίθεται να αναθέσει την υλοποίηση έργου βιολογικού καθαρισμού λυμάτων, ο καθορισμός περιβαλλοντικών κριτηρίων θα επιτρέψει την επιλογή αναδόχου όχι μόνο βάσει του καθαρά οικονομικού οφέλους (χαμηλότερη τιμή) της Αναθέτουσας Αρχής, αλλά και μέσα στα πλαίσια του γενικότερου ενδιαφέροντος των πολιτών που είναι, στην προκειμένη περίπτωση, η μικρότερη δυνατή επιβάρυνση στο περιβάλλον της πόλης.

 Η απαίτηση εφαρμογής μέτρων ή συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης πρέπει να αιτιολογείται απόλυτα από τη φύση των έργων ή/και των υπηρεσιών της σύμβασης.

Για τις ανάγκες προσδιορισμού των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας, η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να ορίζει ελάχιστα όρια (π.χ. ελάχιστος αριθμός μονίμων εργοδοτούμενων, ελάχιστος αριθμός επιτυχώς ολοκληρωμένων συμβάσεων που αφορούν σε παρόμοια έργα) ή/και συγκεκριμένες απαιτήσεις (π.χ. τήρηση προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας ή τήρηση προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης) που ο υποψήφιος οικονομικός φορέας πρέπει να υπερκαλύπτει ώστε η προσφορά του να αξιολογηθεί στο επόμενο στάδιο.

 Για την επιλογή των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας, η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες, τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης σύμβασης στην οποία αφορούν τα κριτήρια που επιλέγει, χωρίς να αγνοεί την ανάγκη διασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, καθώς επίσης και τις γενικότερες βασικές αρχές επιλογής των κριτηρίων αξιολόγησης και ειδικότερα την αρχή της αναλογικότητας.

Στο Παράρτημα XII του Ν.73(Ι)/2016 περιλαμβάνεται κατάλογος των μέσων απόδειξης της τεχνικής ικανότητας, στον οποίο η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προσφεύγει για την επιλογή των καταλληλότερων ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα, τους στόχους και γενικότερα τα χαρακτηριστικά της κατά περίπτωση σύμβασης.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνονται κατευθύνσεις και μη εξαντλητικά παραδείγματα για τον προσδιορισμό του τρόπου τεκμηρίωσης της κάλυψης των κριτηρίων αυτής της κατηγορίας από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς.

ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 5: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ	ΤΡΟΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
<p>Εμπειρία στην εργασία</p> <p>Δύναται να οριστεί μεγαλύτερη περίοδος από τα 3 έτη για προμήθειες και υπηρεσίες και από τα 5 έτη για έργα, εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι δημόσιος φορέας, πιστοποιητικό, π.χ. κατάλογο έργων, ο οποίος θα είναι σύμφωνος με το σχετικό υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παρόν τεύχος.</p> <p>Η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να προσδιορίσει το είδος των υπηρεσιών ή εργασιών για τις οποίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να πρόκειται για υπηρεσίες, δραστηριότητες ή εργασίες ίδιες με εκείνες που περιλαμβάνονται στο αντικείμενο της σύμβασης • να αποφεύγεται η απαίτηση εμπειρίας σε είδη υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων ή εργασιών που αποτελούν ελάχιστα στοιχεία τεκμηρίωσης της επιτυχούς υλοποίησης καθορισμένου έργου. <p>Συνιστάται όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο αριθμός των συμβάσεων να κυμαίνεται από 1 έως 3, ανάλογα της σύνθετητάς και της εξειδίκευσης των εργασιών • Το ποσό που απαιτείται σε σχέση με τις προηγούμενες συμβάσεις πρέπει να υπολογίζεται από την Αναθέτουσα Αρχή • Νοείται ότι το ποσοστό συμμετοχής θα πρέπει να εξασφαλίζει την ουσιαστική συμβολή του προσφέροντα στην υλοποίηση του έργου. 	<p>Η τεκμηρίωση της εμπειρίας είναι δυνατή με την υποχρέωση του υποψηφίου να καταθέσει κατάλογο έργων, ο οποίος θα είναι σύμφωνος με το σχετικό υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παρόν τεύχος.</p> <p>A.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Στοιχεία τεκμηρίωσης της επιτυχούς υλοποίησης καθορισμένου έργου, εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι δημόσιος φορέας, πιστοποιητικό, π.χ. κατάλογο έργων, ο οποίος θα είναι σύμφωνος με το σχετικό υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παρόν τεύχος. ✓ εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης, είτε πιστοποιητικό, είτε πιστοποιητικό, που συντάσσεται από την αρμόδια Δημόσια Αρχή ✓ εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης, είτε πιστοποιητικό, είτε πιστοποιητικό, που συντάσσεται από την αρμόδια Δημόσια Αρχή <p>B.</p> <p>Στις περιπτώσεις δημόσιων συμβάσεων έργων, ως τεκμηρίωση του υποψηφίου να καταθέσει κατάλογο έργων, ο οποίος θα είναι σύμφωνος με το σχετικό υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παρόν τεύχος.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Στοιχεία τεκμηρίωσης της επιτυχούς υλοποίησης καθορισμένου έργου, εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι δημόσιος φορέας, πιστοποιητικό, που συντάσσεται από την αρμόδια Δημόσια Αρχή ✓ εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης, είτε πιστοποιητικό, είτε πιστοποιητικό, που συντάσσεται από την αρμόδια Δημόσια Αρχή ✓ εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης, είτε πιστοποιητικό, είτε πιστοποιητικό, που συντάσσεται από την αρμόδια Δημόσια Αρχή <p>Σημειώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ο αριθμός των έργων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των έργων να είναι τουλάχιστον 3 ♦ Τα στοιχεία τεκμηρίωσης της επιτυχούς υλοποίησης, συνιστάται να είναι τουλάχιστον 3 ♦ Η αξία του έργου προκειμένου να θεωρηθεί ότι αποτελεί εμπειρία να είναι τουλάχιστον 10% της αξίας του έργου που προκηρύσσεται ♦ Το ποσοστό συμμετοχής του υποψηφίου στην υλοποίηση ενός έργου να είναι τουλάχιστον 10%
<p>Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού</p> <p>Σημείωση:</p> <p>Το κριτήριο μπορεί κατά περίπτωση να αφορά το σύνολο του προσωπικού ή σε προσωπικό συγκεκριμένων τομέων ή ειδικοτήτων.</p> <p>Συνιστάται να χρησιμοποιείται στις συμβάσεις υπηρεσιών και έργων, ενώ στις συμβάσεις προμηθειών η χρήση του κριτηρίου να μην απαιτείται.</p> <p>Ο αριθμός των με μόνιμη σχέση εργασίας απασχολούμενων φυσικών προσώπων, αποτελεί ένδειξη των δυνατοτήτων του υποψηφίου.</p>	<p>Δήλωση αναφορικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του υποψηφίου.</p> <p>Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις έργων που απαιτούν ειδική εξειδίκευση, ο αριθμός των απασχολούμενων φυσικών προσώπων, αποτελεί ένδειξη των δυνατοτήτων του υποψηφίου.</p> <p>Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός προσωπικού των ενδιαφερομένων να είναι τουλάχιστον 3.</p>

<p>Στελέχωση της Ομάδας Έργου</p> <p>Σημείωση:</p> <p>1. Το συγκεκριμένο κριτήριο χρησιμοποιείται στις συμβάσεις υπηρεσιών και έργων, ενώ στις συμβάσεις προμηθειών χρησιμοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια τα ελάχιστα απαιτούμενα για όλους τους βασικούς εμπειρογνώμονες. • Ο καθορισμός των απαιτούμενων προσόντων πρέπει να διασφαλίζει την ίση πρόσβαση, τη μη διάκριση και τη μη αποκλειστικότητα. <p>Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να καθορίσει ελάχιστο ποσοστό του χρόνου των βασικών εμπειρογνωμόνων που θα έχουν καθοριστεί ως κριτήρια επιλογής δύναται να αξιολογούνται.</p> <p>Σημείωση :</p> <p>Επιπρόσθετα κριτήρια πέραν των ελαχίστων</p>	<p>Για την τεκμηρίωση της εμπειρίας των προτεινόμενων στελεχών τ</p> <p>Από τα αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα, που θα είναι σύμφωνα μ</p> <p>♦ Τα προσόντα και τις δεξιότητες που διαθετούν (με βάση το</p> <p>♦ Την γενική ή ειδική επωνυμιακή τους εμπειρία (με βάση τ</p> <p>♦ Τη μέση ή ελάχιστη διάρκεια της εμπειρογνώμονες</p> <p>Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να καθορίσει ελάχιστο ποσοστό του χρόνου των βασικών εμπειρογνωμόνων που θα</p>
<p>Απαιτήσεις καταλληλότητας προϊόντων, τεχνικού εξοπλισμού, εξοπλισμών και μέσων μελέτης και έρευνας.</p>	<p>♦ Περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνονται</p> <p>♦ Ελέγχους διενεργούμενους από την Αν. Αρχή ή εξ ονόματος της</p> <p>♦ Αναφορά των τεχνικών υπηρεσιών είτε ανήκουν απευθείας στην</p> <p>♦ Αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται ενδε</p> <p>♦ Δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον</p> <p>♦ Δείγματα, περιγραφή ή/και φωτογραφίες των προϊόντων, η αυθεν</p> <p>♦ Πιστοποιητικά εκδιδόμενα από επίσημα ινστιτούτα ή επίσημες υ</p>
<p>Τήρηση προτύπων εξασφάλισης ποιότητας.</p> <p>Σημείωση:</p> <p>Το κριτήριο αποτελεί σοβαρή ένδειξη της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς.</p> <p>Οι Αναθέτουσες Αρχές πρέπει να κάνουν χρήση του κριτηρίου αυτού σε περιπτώσεις συμβάσεων με σύνθετο αντικείμενο.</p>	<p>Όταν οι Αναθέτουσες Αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών</p> <p>Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από</p> <p>Οι Αναθέτουσες Αρχές αποδέχονται άλλα αποδεικτικά στοιχεία για</p>

<p>Τήρηση προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης.</p>	<p>Όταν οι Αναθέτουσες Αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών πρέπει να παραπέμπουν στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.</p> <p>Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από</p> <p>Οι Αναθέτουσες Αρχές αποδέχονται άλλα αποδεικτικά στοιχεία για</p> <p>Πρόσθετα, η Αναθέτουσα Αρχή είναι δυνατό να ορίζει στα έγγραφα</p>
--	--

Τα έγγραφα διαγωνισμού πρέπει να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση κοινοπραξίας, τα κριτήρια που αφορούν τον έλεγχο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας αρκεί να πληρούνται αθροιστικά από τα μέλη της κοινοπραξίας. Ειδικά στις συμβάσεις υπηρεσιών, τα συγκεκριμένα κριτήρια μπορούν να καλύπτονται με την αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο ο υποψήφιος προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας.

Νοείται ότι τα έγγραφα διαγωνισμού πρέπει να προβλέπουν ότι, στην περίπτωση που ο υποψήφιος οικονομικός φορέας επικαλείται τις δυνατότητες τρίτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 63 του Ν.73(Ι)/2016, πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει στην Αναθέτουσα Αρχή ότι,

- σε περίπτωση ανάδειξης του ως Αναδόχου θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους.
- οι φορείς αυτοί διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους και
- οι φορείς αυτοί πληρούν και οι ίδιοι τις προϋποθέσεις που τίθενται σε σχέση με

την προσωπική κατάσταση του υποψήφιου οικονομικού φορέα

Περιορισμός αριθμού υποψηφίων κατά την κλειστή διαδικασία

Το στάδιο των προϋποθέσεων συμμετοχής των υποψηφίων οικονομικών φορέων αποτελεί το πρώτο στάδιο αξιολόγησης κάθε διαγωνισμού ανεξάρτητα από τη διαδικασία που θα επιλεγεί. Ειδικά στην περίπτωση διαγωνισμού με κλειστή διαδικασία, η ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου σηματοδοτεί την πρόσκληση των επιλεγέντων από την Αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να υποβάλουν προσφορά για την έναρξη του δεύτερου σταδίου, που είναι η ανάθεση της σύμβασης.

 Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.73(Ι)/2016, στην κλειστή διαδικασία οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν προσφορά, με ελάχιστο αριθμό τους πέντε (5), υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

Για την προεπιλογή των υποψηφίων, οι Αναθέτουσες Αρχές οφείλουν να προσδιορίζουν, στα έγγραφα διαγωνισμού, αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις, κριτήρια ή κανόνες που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν. Οφείλουν επίσης να προσδιορίζουν τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που προβλέπεται να προσκληθούν και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό.

Τα εν λόγω αντικειμενικά κριτήρια δεν συνεπάγονται κατ' ανάγκη την πραγματοποίηση στάθμισης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Νόμο. Εν τούτοις, για να είναι εφικτή η κατάταξη των οικονομικών φορέων κατά φθίνουσα σειρά επιλεξιμότητας, είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός σαφών κανόνων επιλογής, ικανή και αναγκαία συνθήκη για την τήρηση της αρχής της διαφάνειας που πρέπει να διέπει κάθε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

 Η κατάταξη των υποψηφίων που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής μπορεί να γίνει με τη χρήση ενός από τα κριτήρια επιλογής ή με συνδυασμό κατάλληλα σταθμισμένων κριτηρίων επιλογής, τα οποία η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να καθορίζει στα έγγραφα διαγωνισμού. Νοείται ότι στάθμιση είναι δυνατό να καθορισθεί για ορισμένα μόνο από τα κριτήρια των δύο τελευταίων κατηγοριών της προηγούμενης ενότητας, που αφορούν τον έλεγχο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τον έλεγχο της τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων οικονομικών φορέων και ειδικά για όσα από αυτά επιδέχονται αντικειμενικής βαθμολόγησης. Μεταξύ των κριτηρίων που πληρούν αυτήν την προϋπόθεση είναι, π.χ. το ύψος του κύκλου εργασιών ή όποιος άλλος δείκτης επιλεγεί από την Αναθέτουσα Αρχή, το πλήθος των μονίμων εργοδοτούμενων, η εμπειρία στην υλοποίηση έργων συναφών με αυτό της σύμβασης, κλπ.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η στάθμιση συνδυασμού κριτηρίων ως τρόπος κατάταξης των υποψηφίων, οι συντάκτες των εγγράφων διαγωνισμού μπορούν να ακολουθήσουν την παρακάτω πρακτική που μπορεί να χαρακτηριστεί ως μεθοδολογικά ικανή να αποτελέσει τη βάση για τη σύγκριση των υποψηφίων οικονομικών φορέων:

Πρώτο βήμα:

Επιλογή των κριτηρίων που επιδέχονται βαθμολογίας από τις δύο τελευταίες κατηγορίες κριτηρίων της προηγούμενης ενότητας, για τα οποία εκτιμάται ότι η υπερκάλυψή τους μεγιστοποιεί την αξιοπιστία των υποψηφίων και αποδυναμώνει την πιθανότητα ανεπιτυχούς εκτέλεσης της σύμβασης.

Δεύτερο βήμα:

Κατάταξη των επιλεγέντων κριτηρίων, κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας και στάθμιση των κριτηρίων αυτών με ανάλογους συντελεστές βαρύτητας.

Τρίτο βήμα:

Προσδιορισμός ορίων σύγκρισης και ανάλογης βαθμολογίας για κάθε ένα από τα παραπάνω κριτήρια.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Σε δεδομένη σύμβαση, οι συντάκτες των εγγράφων διαγωνισμού σε συνεργασία με τον προϊστάμενο το	
<ul style="list-style-type: none"> • Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων • Αριθμός μονίμων εργοδοτούμενων • Ύψος κύκλου εργασιών	
Κατατάσσουν στη συνέχεια τα κριτήρια κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας και επιλέγουν τους συντε	
<ul style="list-style-type: none"> • Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων: Συντελεστής βαρύτητας 5 • Ύψος κύκλου εργασιών: Συντελεστής βαρύτητας 3 • Αριθμός μονίμων εργοδοτούμενων: Συντελεστής βαρύτητας 2	

Προσδιορίζουν στη συνέχεια, για κάθε ένα από τα παραπάνω κριτήρια, συγκεκριμένα όρια κάλυψης και

- Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων

Σε περίπτωση που ο ελάχιστος αριθμός των έργων που έχει υλοποιήσει ο υποψήφιος οικονομικό

Αριθμός έργων 3 - 5	ΒΑΘΜΟΣ 1
Αριθμός έργων 6 - 9	ΒΑΘΜΟΣ 2
Αριθμός έργων > 9	ΒΑΘΜΟΣ 3

- Ύψος κύκλου εργασιών

Σε περίπτωση που το ελάχιστο ύψος του κύκλου εργασιών έχει καθοριστεί στο 100% της εκτιμώ

Κύκλος εργασιών 100% - 150% της εκτιμώμενης αξίας	ΒΑΘΜΟΣ 1
Κύκλος εργασιών 151% - 200% της εκτιμώμενης αξίας	ΒΑΘΜΟΣ 2
Κύκλος εργασιών > 200% της εκτιμώμενης αξίας	ΒΑΘΜΟΣ 3

- Αριθμός μονίμων εργοδοτούμενων

Σε περίπτωση που ο ελάχιστος αριθμός μονίμων εργοδοτούμενων έχει καθορισθεί στους 20, καθ

Αριθμός εργοδοτούμενων 20 - 30	ΒΑΘΜΟΣ 1
Αριθμός εργοδοτούμενων 31 - 50	ΒΑΘΜΟΣ 2
Αριθμός εργοδοτούμενων > 50	ΒΑΘΜΟΣ 3

Ο τρόπος βαθμολόγησης του παραπάνω παραδείγματος παρουσιάζεται στη [παράγραφο 4.3.3 του Κεφαλαίου 4 του Οδηγού](#).

Εάν επιλεγεί η χρήση ενός μόνο κριτηρίου για την κατάταξη των υποψηφίων η διαδικασία είναι πιο απλή. Ως ενδεικτικό παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί το παρακάτω: Στα έγγραφα διαγωνισμού περιλαμβάνεται, ως ένα από τα κριτήρια, ελάχιστος αριθμός επιτυχώς ολοκληρωμένων συμβάσεων που αφορούν σε παρόμοια έργα. Για τον περιορισμό του αριθμού των υποψηφίων οικονομικών φορέων (στην περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που πληρούν τα τεθέντα κριτήρια επιλογής είναι μεγαλύτερος από το μέγιστο αριθμό υποψηφίων που έχει δηλωθεί ότι θα προσκληθούν για υποβολή προσφοράς), η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ορίζει ότι θα προτιμηθούν, κατά το πρώτο στάδιο του ελέγχου των προϋποθέσεων συμμετοχής, οι

οικονομικοί φορείς που έχουν υλοποιήσει τα περισσότερα παρόμοια έργα.

 Ο περιορισμός των υποψηφίων έχει ουσιαστική σημασία μόνο σε εκείνες τις περιπτώσεις συμβάσεων που η αναμενόμενη προσέλευση είναι μεγάλη και η Αναθέτουσα Αρχή προβλέπει ότι ο αριθμός των προσφορών θα δημιουργήσει δυσχέρειες και καθυστερήσεις στη διαδικασία αξιολόγησης και ανάθεσης της σύμβασης. Νοείται ότι σε περίπτωση σύμβασης με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής/κόστους δεν υπάρχει λόγος περιορισμού των υποψηφίων οικονομικών φορέων και η διαδικασία αυτή συνιστάται να μην επιλέγεται.